

Aan de raden van de gemeenten die deelnemen aan
de gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Zorg Groningen

Datum : 11 april 2023
Onderwerp : Financiële jaarstukken GR PG&Z
Bijlagen : 2
Kenmerk : 9521208
Inlichtingen : G. Wildeboer, ambtelijk secretaris, tel. 06-21223101 of pgz@groningen.nl

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij bieden wij u de volgende financiële stukken aan die betrekking hebben op de gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Zorg (gr PG&Z):

- de ontwerpbegroting 2024 (bijlage 1);
- de concept jaarstukken 2022 (bijlage 2).

Het dagelijks bestuur PG&Z heeft op 11 april 2023 ingestemd met de ontwerpbegroting PG&Z 2024 en legt deze voor aan de raden met de gelegenheid om een zienswijze te geven. Op 21 april a.s. wordt de ontwerpbegroting 2024 in het algemeen bestuur PG&Z ter kennisname geagendeerd, zodat alle vertegenwoordigers in dit bestuur op de hoogte zijn van de ontwerpstukken die het dagelijks bestuur hierbij aan u voorlegt.

Daarnaast ontvangt u hierbij de concept jaarstukken PG&Z 2022. Dat document kunt u desgewenst betrekken bij uw beraadslagingen.

In deze brief geven wij een toelichting op de ontwerpbegroting 2024 en de concept-jaarrekening 2022.

Ontwerpbegroting PG&Z 2024

In de ontwerpbegroting van 2024 (bijlage 1) is behalve de indexatie en de verwerking van opgezegde taken, een extra investering in met name de bedrijfsvoering van de GGD opgenomen.

Programma Gezondheid

Gezondheid behoort tot de meest basale levensbehoeften van burgers. Daarbij geldt dat gezondheid méér is dan de afwezigheid van ziekte. Gezondheid gaat ook over het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. Een veilige en gezonde leefomgeving is hierbij een belangrijke randvoorwaarde. De GGD is van en voor de gemeenten in Groningen. Het bewaken, beschermen en bevorderen van gezondheid zijn - kort samengevat - de belangrijke functies die GGD Groningen vervult voor alle gemeenten in onze provincie. De GGD werkt samen met de gemeenten aan publieke gezondheid in ons gebied. Bovendien is de rol die de GGD speelt op het gebied van preventie ook van grote betekenis om te voorkomen dat mensen zorg nodig hebben in onze regio.

Maatschappelijke ontwikkelingen, zoals vergrijzing, het vluchtelingenvraagstuk, algehele stress ten aanzien van bestaanszekerheid en mentale gezondheidsproblemen van de jeugd, met daarbij nieuwe wet- en regelgeving, zoals de Wet Open Overheid, zijn medebepalend voor de uitdagingen en het functioneren van de GGD. De GGD moet ook in de komende jaren in staat worden gesteld om (de kwaliteit van) de dienstverlening op niveau te houden en bij te dragen aan preventie, het voorkomen van ziekte en ongezond gedrag. Volgens de Raad voor de Volksgezondheid en Samenleving is er een krachtige noodzaak om nu te investeren in gezondheid om de sociaaleconomische gezondheidsverschillen in Nederland te verkleinen. Daarvoor zijn

investeringen in GGD Groningen hard nodig. Anders lopen we in de taakuitvoering grote risico's, zoals ten aanzien van ICT en personeel. De mogelijkheden die GGD Groningen daarvoor heeft zijn momenteel binnen de huidige organisatie en begroting nihil. In het recente verleden zijn bezuinigingen op de GGD doorgevoerd. Ook een drie jaar geleden uitgevoerd onderzoek op het gebied van de kerntaken van GGD Groningen heeft duidelijk gemaakt dat er geen taken van de GGD zijn geïdentificeerd die afgestoten kunnen worden. Tenslotte laten de jaarstukken al enkele jaren op een rij een financieel tekort bij de GGD zien. Het is belangrijk dat het weerstandsvermogen van de GGD niet verder afneemt, gegeven de ontwikkelingen op het gebied van de ICT en de huisvesting die forse financiële risico's met zich mee kunnen brengen.

Inwonerbijdrage

In vergelijking met andere GGD'en heeft GGD Groningen een breed takenpakket dat zij met een relatief bescheiden organisatie (324 fte) uitvoert. Dat komt naar voren in de recente benchmark van 2021 waarin alle GGD'en zijn betrokken. Uit die benchmark komt tevens naar voren dat GGD Groningen, vergeleken met de overige 20 GGD'en die het volledig takenpakket JGZ voor 0-19-jarigen uitvoeren, een lage inwonerbijdrage kent: per inwoner betaalden de Groninger gemeenten in 2021 € 27,35. Dit in tegenstelling tot een landelijk gemiddelde inwonerbijdrage van € 35,17 in 2021. De bijdrage per inwoner in onze regio Groningen behoort hiermee dus tot één van de laagste van Nederland, terwijl daarnaast ook nog eens een breed takenpakket wordt uitgevoerd.

Voor de berekening van de indexatie van de inwonerbijdrage, zie tabel op pagina 48 van de ontwerpbegroting. De inwonerbijdrage wordt op basis van deze ontwerpbegroting €32,14.

Investerings

Investerings in de bedrijfsvoering zijn belangrijk met het oog op een goede basis voor een toekomstbestendige GGD Groningen. Deze investeringen zijn enerzijds nodig om de taken van de GGD te kunnen blijven ondersteunen (veelal ICT-gerelateerd) en daarnaast is sprake van wettelijke eisen waar de GGD als organisatie aan moet voldoen (Archiefwet, Wet Open Overheid).

Het totaal aan investeringen in de ontwerpbegroting 2024 (prijspeil 2023) zoals opgenomen in onderstaande tabel bedraagt € 464.000, waarvan structureel € 147.000.

Investerings programma Gezondheid	2024	2025	2026
Investerings als gevolg van gewijzigde wet- en regelgeving	201.000	201.000	72.000
Overige noodzakelijk investeringen bedrijfsvoering	238.000	238.000	50.000
Implementatie protocol PSHi	25.000	25.000	25.000
Totaal	464.000	464.000	147.000

Zonder deze investeringen is er een reëel risico op reputatieschade, boetes en claims als gevolg van het niet naleven van wet- en regelgeving en het niet op orde hebben van de ICT-systemen. Ook zien we het als onze taak om samen met de gemeenten aandacht te hebben voor de inwoners die kwetsbaar zijn. Daarom is in gezamenlijkheid met gemeenten besloten om de invoering van het protocol PSHi niet langer uit te stellen.

Wettelijk onontkoombare investeringen

Voor de wettelijk onontkoombare investeringen gaat het om een investering van € 201.000 voor de jaren 2024 en 2025, waarvan € 72.000 structureel vanaf 2026. Deze investeringen zijn het directe gevolg van de invoering van de Woo (Wet open overheid) en zorgt ervoor dat we kunnen voldoen aan de wettelijke eisen op het gebied van ICT en juridische zaken.

Overige noodzakelijke investeringen

Daarnaast zijn er nog overige noodzakelijke investeringen opgenomen in de ontwerpbegroting 2024. Als relatief kleine organisatie is de GGD in de ondersteuning kwetsbaar. Een aantal ontwikkelingen maakt dat uitbreiding van een aantal functies noodzakelijk is om de primaire processen op een kwalitatief aanvaardbaar

niveau te ondersteunen. Hoewel er geen wettelijke noodzaak is om hierin te investeren, raakt dit wel de kwaliteit van de dienstverlening van de GGD aan gemeenten en inwoners in onze regio.

Deze overige investeringen op het gebied van de bedrijfsvoering, aangevuld met de kosten van het PSHi-protocol¹ hebben betrekking op:

- In stand houden van sociale mediaberichtgeving om inwoners tijdig te voorzien van actuele informatie, en om desinformatie op het gebied van publieke gezondheid zo snel mogelijk te kunnen weerleggen
- Versterken van de ICT-organisatie om uitval van systemen te voorkomen en een toekomstbestendige ICT-organisatie mogelijk te maken
- Binden van (schaars) personeel door meer ruimte voor het opleiden van medewerkers te creëren
- Implementeren van het PSHi-protocol, dat in gezamenlijkheid met OOV-ambtenaren van de Groninger gemeenten is ontwikkeld, om deze kwetsbare doelgroep te kunnen helpen.

Het gaat hierbij om een investering van € 263.000 voor de jaren 2024 en 2025, waarvan € 75.000 structureel vanaf 2026.

Programma RIGG

Voor de begrotingsjaren 2023 en 2024 is voor PG&Z sprake van een financieel tekort van respectievelijk € 150.000 en € 154.000. Dit betreft een tekort bij de RIGG en was reeds eerder in de meerjarenbegroting PG&Z opgenomen. Eventuele tekorten in 2023 en 2024 zullen uit de opgebouwde reserves gefinancierd worden.

Met de voorgestelde wijzigingen ziet de Meerjarenbegroting er als volgt uit:

Programma	baten of lasten	Deelprogramma	2023	2024	2025	2026	2027
Gezondheid - GGD	lasten	Gezond en Veilig Opgroeien	18.974	20.222	20.727	20.991	21.516
		Gezondheid beschermen en bevorderen	10.318	11.035	11.311	11.517	11.805
		Adviseren over gezonde wijken, dorpen en steden	2.365	2.258	2.189	2.218	2.274
		Inspecteren en adviseren van locaties ter bevordering van	1.486	1.578	1.617	1.658	1.699
		Lasten programma Gezondheid	33.143	35.093	35.844	36.384	37.294
RIGG	lasten	RIGG	3.460	3.670	3.603	3.693	3.786
Totaal lasten programma's			36.603	38.763	39.447	40.077	41.080
Gezondheid - GGD	baten	Gezond en Veilig Opgroeien	-18.974	-20.222	-20.727	-20.991	-21.516
		Gezondheid beschermen en bevorderen	-10.318	-11.035	-11.311	-11.517	-11.805
		Adviseren over gezonde wijken, dorpen en steden	-1.895	-2.168	-2.219	-2.248	-2.304
		Inspecteren en adviseren van locaties ter bevordering van	-1.486	-1.578	-1.617	-1.658	-1.699
		Baten programma Gezondheid	-32.673	-35.003	-35.874	-36.414	-37.324
RIGG	baten	RIGG	-3.310	-3.515	-3.603	-3.693	-3.786
Totaal baten programma's			-35.983	-38.518	-39.477	-40.107	-41.110
Saldo programma's			620	244	-30	-30	-30
Overhead		Incidenteel	0	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen		Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting		Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0
Onvoorzien		Onvoorzien	0	0	0	0	0
Reserve-mutaties		Programma Gezondheid	-470	-90	30	30	30
		programma RiGG	0	0	0	0	0
Totaal			150	154	0	0	0

Concept-jaarverslag annex concept-jaarrekening 2022

In opdracht van het bestuur van de PG&Z voert de GGD een grote variëteit aan werkzaamheden uit. De jaarrekening bevat de financiële verantwoording daarover. Daarnaast bevat de jaarrekening ook de financiële

¹ Invoering protocol PSHi betreft het gezamenlijke initiatief van Groninger gemeenten en GGD Groningen voor een gecoördineerde aanpak van Psychosociale Hulpverlening bij kleinschalige incidenten.

verantwoording van de RIGG (c.q. de bedrijfsvoering). De jaarrekening is voornamelijk financieel van aard en geeft inzicht in het resultaat en de besteding van de middelen.

In het jaarverslag wordt op hoofdlijnen verantwoording afgelegd over de in de begroting opgenomen activiteiten. Daarnaast komen in het jaarverslag de inhoudelijke ontwikkelingen, het weerstandsvermogen, de risico's en de reservepositie aan de orde.

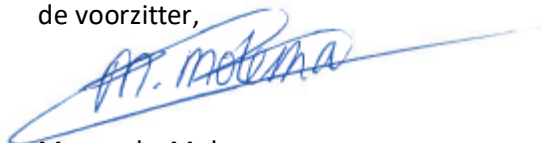
Het algemeen bestuur zal 21 april a.s. het jaarverslag annex jaarrekening 2022 PG&Z vaststellen. Dit document is eveneens bijgevoegd (bijlage 2). Hierop kan geen zienswijze worden ingediend. We sturen het u ter kennisname toe zodat u deze informatie kan betrekken bij uw beraadslagingen.

De accountant heeft het voornemen een goedkeurende verklaring af te geven. Deze wordt begin april verwacht. Het door het AB vastgestelde jaarverslag 2022 voorzien van een controleverklaring ontvangt u van ons na 21 april a.s.

Vervolg

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr, artikel 35) en op grond van de Gemeenschappelijke regeling PG&Z (GR PG&Z art. 24 en 25) stellen wij u graag in de gelegenheid om op de ontwerpbegroting 2024 uw zienswijze kenbaar te maken. Hiervoor geldt een wettelijke termijn van twaalf² weken. Wij ontvangen uw zienswijze graag uiterlijk **maandag 3 juli a.s.** via het mailadres pgz@groningen.nl. Conform de Wgr zal het algemeen bestuur de ontvangen zienswijzen betrekken bij de vaststelling van de begroting 2024 PG&Z.

Met vriendelijke groet,
namens het dagelijks bestuur,
de voorzitter,

Manouska Molema

² Door de wijziging van Wet gemeenschappelijke regelingen per 1-7-2022, is de termijn voor het indienen van zienswijzen verlengd van 8 naar 12 weken.